

VACANTIE-HERINNERING.

nder bovengenoemden titel komt in aflevering 3 van dezen jaargang een artikelje voor, waarin eenige vragen gesteld worden, waarop het onderstaande misschien tot antwoord kan dienen.

Laat ik beginnen met even te doen opmerken, dat de onderschriften bij het eerste plaatje op bl. 71 verwisseld zijn. De geribde vorm is de misschien inlandsche *Trivia europaea*, de andere hoogstwaarschijnlijk de in elke schelpenverzameling voorkomende *Cypraea moneta* L. Ik zeg, „misschien” inlandsche, daar ik nog nooit een volgens betrouwbare bron in Nederland gevonden exemplaar gezien heb.

Al voortlezende kom ik tot de „beide” soorten van *Solen*, te Noordwijk gevonden. Nu ken ik uit Nederland drie soorten; de zeer groote *Solen siliqua*, tot nu toe alleen op Terschelling gevonden en dadelijk opvalt, doordat hij volkomen recht is; de eveneens zeldzame, maar toch geregeld aan onze kust voorkomende *Solen vagina*, dadelijk herkenbaar aan de plooi in de schelp aan het vooreinde, en dan eindelijk de zeer algemeene *Solen ensis*, die in twee variëteiten voorkomt, de groote typische, slechts flauw gebogen vorm en de kleine sterk gebogen variëteit minor.

Welke waren het nu?

De talrijke boormossels, *Pholas crispata* en *candida* van Wijk aan Zee hebben niets uit te staan met de pieren van IJmuiden. Men vindt ze overal daar, waar veel veen op geringe diepte onder het oppervlak van land en zee voorkomt. Ze spoelen immers vaak ook op het strand aan in de gaten van groote, platgeschuurde stukken veen.

Uw wenteltrap is hoogst waarschijnlijk de gewone, *Scalaria communis* geweest; *chlatrifula* is hier bij mijn weten nooit gevonden. Eens vond ik *Scalaria turtoni*, maar dat is meen ik voor het eerst aan onze kust. *Trophon* heb ik hier ook nooit gevonden, is uw horentje misschien een *Pleurotoma*? Die komt vrij geregeld voor.

De heer Thijssse meldde u reeds, dat de gevonden Kauri niet de Europeesche vorm is. Ik vond inderdaad meermalen dergelijke rariteiten. Zoo bijv. een exemplaar van de in West-Indië levende *Columbella mercatoria* bovenop den Nolsberg bij Bergen, een zeer mooi exemplaar van *Strombus gibberulus* midden in duin tusschen Haarlem en Zandvoort enz. enz. Dit zijn evenals het Uwe ongetwijfeld verloren geraakte exemplaren. Uw Kauri komt levend, voornamelijk in de Moluksche zeeën voor.

En nu wat betreft de schelpenarmoede van het strand bij Bergen. Ik heb hetzelfde reeds jaren geleden opgemerkt en geloof de verklaring te kunnen geven.

Wanneer men ergens in het midden van onze kust, bijv. bij Zandvoort of IJmuiden in het strand gaat boren of graven, vindt men voortdurend zand dat in grootere of kleinere hoeveelheden schelpen bevat en dat op een diepte van enkele (5 à 7) Meters beneden de oppervlakte slibhoudend wordt. Beide factoren werken mede om de verplaatsing van veel zand door het zeewater tegen te gaan. Ook hebben de duinen weinig van de zee te lijden, ze slaan niet af en er worden geen groote hoeveelheden zand door rivieren of zeestroomingen aangevoerd.

Bij Bergen is echter de toestand heel anders. Hier vinden wij tot 12 à 14 Meter onder de oppervlakte niets dan zeer fijn, zuiver kwartszand. Bij elken storm slaan groote hoeveelheden zand van de duinen af en bedreigen zodoende al het leven, dat aan den bodem gebonden is, met een zekeren dood. Ik vermoed dat hierin de schelpenarmoede van het Bergensche strand te zoeken is, in de voortdurende verplaatsing van groote massa's zand op en over den zeebodem. Weet echter iemand anders een betere verklaring, dan zou ik die gaarne vernemen.

Nog even iets over de opmerking, dat niettegenstaande aanhoudende Westenwind zoo weinig gevonden werd. Ik ben er nog heelemaal niet van overtuigd, dat de Westenwind de beste kameraad voor den schelpenzoeker is. De Oostenwind bijv., brengt de zee veel dieper in beroering, de golven woelen veel meer van alles en nog wat naar boven toe. Maar ook

zonder dat. Ik heb nog nooit eenige regelmaat kunnen vinden in wat het strand den zoeker oplevert. De ééne dag honderden zeesterren, dan weer eens in maanden slechts een enkele. Dan veel *Macra*, een andere keer *Scalaria* bij tientallen. Even grillig en onbetrouwbaar als zijn oppervlakte, is ook al wat de zee aan onze kust doet stranden. Of heeft iemand andere ervaringen?

Haarlem, Eindhovenstraat 63.

DR. W. G. N. VAN DER SLEEN.

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

NATUURBESCHERMING.

No. 21.

Eigenaardige natuuropvatting:

»Hier vloog een witte spreuw rond; het is mij niet gelukt het diertje te *schieten*!!

Courantenbericht Nov. '13.

»Een hoteleigenaar bij Usedom *shoot* een zéér zeldzame walvischsoort die aan de Duitse kust nog niet voorkwam, en dus is dit een onverhoopte *verrijking* (!) van onze *Fauna*. Tijdschriftenbericht 1913.

Wát noemen die menschen »verrijkinge» en wát »onze Fauna»? Ik zou denken dat het een *verarming* voor de Fauna is, maar verrijking van een verzamel-mensch. (B. v/d. V.)

Deze averechtsche natuuropvatting van de menschen maakt zeker ook dat de vogels die uit voedselhoud des winters in scharen onze streken opzoeken om hun honger te bestrijden en de menschen uit onbekendheid nog vertrouwen bij honderden *zonder eenige noodzaak* vermoord worden. Hoe zeer ergert zich ieder moreel mensch over het telkens weer doodschieten van notenkrakers en pestvogels, terwijl ieder mensch die vogels genoeg in levenden lijve kan bekijken en door de makheid van die vogels, die onze wreede soort van gastvrijheid nog niet kennen, zeer mooi in staat gesteld worden ze van alle interessante levenskanten te bestudeeren, en terwijl er ook geen museumnavraag meer is naar deze telkens weer verschijnende dieren. Want anders..... O! het begrip »onderwijs» is zóó rekbaar voor schietgrage individuen. Daarvan zullen we in de toekomst helaas nog staaltjes beleven zoodra ons land de vogelhuidhandel »voor 't onderwijs» nog tolereert. Dan heet voortaan elke jacht-opzichter, elke dierenopzetter, elke handelaar »voor 't onderwijs» van 't volk werkzaam te zijn! en gaan de huidhandelaars hun modezaken in tijdelijke »onderwijs» — showrooms veranderen, op dezelfde manier als inferieure bioscopen en panoptica zich een »wetenschappelijk» tintje geven, en vele schietsters of jagers met een vroom gezicht met een geschoten dier naar een H. B. S. of Gymnasium toelopen: »of 't ook voor de onderwijscollectie kan dienen.« Jawel! we kennen dat! »)

Met een desillusiegevoel denk ik aan 't *minieme* troepje notenkrakers en pestvogels dat weer in 't voorjaar kan teruggaan naar 't vaderland, en aan de *grootte* scharen, vóórdát de mensch daarop zijn niets ontziende vernielzucht had toegepast. Ik vraag mij ook telkens af om welke reden het in een geciviliseerd land is gepermitteerd, dat ieder die wil een *geweer* kan koopen, een *wapen* zich aan mag schaffen? Zeer terecht wordt het verkoopen van vergiften zooveel mogelijk gecontroleerd, maar jan en alleman mag een moordwapen koopen, dat véél gevaarlijker is nog dan vergift. Wordt dat alleen getolereerd om geweerfabrieken te steunen!!!! *Mij* dacht dat er in onze staten, in onzen tijd, buiten oorlogstijd, totaál geen reden was, dat iemand zich een moordwapen aanschafte, en, dat dit als een *strafbare* daad moest beschouwd worden. Wat zouden er ook veel minder misdaden op menschen dan zijn, en de heele dieren-moordlust werd totaal beteugeld. Zelfs een militair mag in vredestijd geen gebruik maken van zijn moordwerktuigen... maar ieder die een geweer koopen wil, om te dooden een of ander levend wezen, mag dat wél. Vreemde gebruiken, rustende op vreemde levenskijk! Als ik een beetje vergift moet hebben (b.v. Opiumtinctuur) om een darmkwaal van een kamervogel te genezen, dan kan ik maar een heel klein beetje krijgen, en moet ik

¹⁾ Zoo zag ik een bontwinkel (om de menschen zand in de oogen te strooien) een »wetenschappelijke» verspreidingskaart van de pelsdieren met de Latijnsche namen, en zones van Wallace er bij, uitstellen!! Zoo noemen zich de Ivoerschacheraars, »Ontdekkingsreizigers«! etc.